

Szakmai beszámoló

"A mai magyar képző- és tárgyalgó művészet személyiség és képességfejlesztő lehetőségeinek feltárása, alkalmazása, bemutatása" című regionális pályázat megvalósításáról

Pályázati azonosító: **0004-MMA-25-REG**

A pályázat időtartama: **2025.01.01. - 2025.12.31. közötti időszakban**

A pályázat megvalósítója: **Szín és Vonal Művészetoktatási Közhasznú Alapítvány**

A pályázó székhelye: **8263 Badacsonytördemic Római út 84. sz.**

A pályázó képviselője: **Igaz Sándor kuratóriumi elnök**

Elnyert összeg: **1 000 000 Ft, azaz egymillió forint**

A pályázat megvalósítói: **Baranyai Zoltán Józsefné, Gurobi Bernadett, Igaz Csilla Bonis Bona díjas tehetséggondozók, Dér Adrien művésztanár, festőművész, Baranyai Attila művészetoktatást segítő munkatárs**

A pályázat megvalósításának helyszínei: **Szín és Vonal Művészetoktatási Közhasznú Alapítvány által működtetett SZÍN-VONAL Alapfokú Művészeti Iskola: badacsonytomaji, zirci, tapolcai, monostorapáti feladatellátási helyei**

A pályázat résztvevői: **A fenti feladatellátási helyek diákjai**

A pályázati program célja: Olyan program megvalósítása, amelynek során az alapítvány művészeti iskolájának tanárai a kortárs magyar képző- és tárgyalkotó művészet alkotásaira építve fogalmaznak meg feladatokat a művészeti iskolába járó diákjaik számára azon célból, hogy tanulóink megismerhessék saját korunk legkiválóbb alkotóit, hogy munkáikból példát meríthessenek, hogy arra saját munkáikkal reflektálhassanak, hogy a szülők bevonásával a társadalmi, oktatási környezetük is gazdagodhasson ezen művészetoktatással végzett tehetséggondozó, személyiségfejlesztő tevékenység által, hogy elősegítsük ezen magas színvonalú művészi oktató-nevelő, alkotó tevékenység feltételeinek megvalósítását.

A projekt indokoltsága: A gyerekek felnőttkori személyiségének, karakterének, értékeinek és világképének kialakulását alapvetően három nagy szocializációs forrás befolyásolja: a család, az iskola és a tömegkommunikáció médiumai (László 1999). A három fő szocializációs ágens közül a korábban meghatározó szerepet játszó családi és iskolai környezet egyre inkább háttérbe szorul a médiumok által közvetített értékekkel szemben.

Mi az iskola szerepét szeretnénk erősíteni azzal, hogy közelebb hozzuk tanulóink számára a mai magyar képző- és iparművészek értékteremtő tevékenységét.

A projekt aktualitása: A művészet kulturális érték, amelynek továbbadása, éltetése az intézményes nevelés kiemelt feladata. Kultúraközvetítő funkciója mellett nagy szerepe van a hagyományos értékek megőrzésében az erkölcsi nevelésben.

A művészeti nevelés – értékközvetítő jellege folytán – meghatározó a kulturális identitás kialakulásában, a csoportkohézió erősítésében, a személyiségfejlesztésben, a befogadói készség, az önálló alkotói magatartás kialakításában.

A művészet mindig is tükörképe annak a kultúrának, amelyben létrejött.

Alapítványunk célja a vizualitás, a művészetoktatás segítségével a diákok személyiségének, gondolkodásmódjának fejlesztése, alakítása.

Alapítványunk fő feladata, hogy elősegítse a magyar és az egyetemes kultúra megismerését, a magyar művészeti élet hagyományainak tiszteltetését, lehetővé tegye az új és értékes alkotások megismerését, hogy példaként szolgáljon az értékigénylő és érték teremtő emberi léthez.

Alapítványunk mindig is fontosnak tartotta, hogy a valós élethez szükséges tudást adjon át. Ezért művészetoktatási gyakorlatunk elsősorban a modern művészet eszköztárára épít, ezen belül is kiemelt szerepet kap a kortárs magyar művészet sokszínűsége, amely tükrözi a globalizált világ különböző nézőpontjait és tapasztalatait, reflektál saját korunk, környezetünk aktuális kérdéseire.

A Magyar Művészeti Akadémia művészeinek alkotásai a kortárs művészeti stílusok, médiumok és témák széles skáláját mutatja be, tükrözi világunk sokszínűségét, ezért építünk rá szívesen művészetoktatási gyakorlatunkban.

A projekt fontossága: A művészet segíti a világban való eligazodást, a mai világban elvárt olyan fontos kompetenciákat fejleszt, mint a rögtönzési, együttműködési és problémamegoldási képesség. A művészet nemcsak kognitív kommunikációs eszköz, a személyes és érzelmi élmények kommunikációs eszközeként is szolgál.

A környezetünkben élőknek kisebb esélyük van arra, hogy helyben, a településükön ma élő kvalitásos művészek munkáit láthassák. Az itt élők nagyobb részének érdeklődési körén kívül esik a kortárs képző- vagy iparművészet, ami azért okoz gondot, mert a korszerű tudás átadásához, megszerzéséhez, alkalmazásához ezen terület ismeretére is szükség lenne. A tervezői, alkotói folyamatok ugyanis jelentősen fejlesztik azokat a problémamegoldásban meghatározó képességeket, amelyre a ma gyermekének, a jövő felnőttjének szüksége lesz.

Ezért tartjuk fontosnak, hogy diákjaink is átélhessék a mai művészet embert formáló, gyarapító hatását, hogy részt vehessenek az emberi gondolkodás formáinak gazdagításában, a képzelőerő és a vizuális nyelv használatában, az emberek közötti kapcsolatok eszközeinek kibővítésében, hogy átélhessék a tervező- és alkotó folyamatok izgalmát, örömet, élményét.

A program célcsoportja: A projekt több célcsoportot is érintett.

Egyrészt a Szín és Vonal Művészetoktatási Közhasznú Alapítvány által fenntartott SZÍN-VONAL Alapfokú Művészeti iskola tanárait (a program megvalósítóit), akiket ezen program segítségével inspiráltunk arra, hogy folyamatosan bővítsék ismereteiket a Magyar Művészeti Akadémia szerepéről, rendezvényeiről, a magyar kortárs művészetről, hogy keressék, tárják fel, gyakorlatban próbálják ki a kortárs magyar művészet tanítási gyakorlatban történő alkalmazhatóságának lehetőségeit.

Fő célcsoportunk azonban a megvalósítókön keresztül azok a művészeti iskolánkba járó általános iskolai tanulók, akik településére kevésbé jut el egy-egy rangos kiállítás, akik számára különösen fontos, hogy több hiteles kulturális, művészeti inspirációt kapjanak, hogy korunk művészetének aktív befogadjává válhassanak, akik ezáltal a művészet mélyebb megértését olyan példaként bemutatható, befogadható, gyakorlati, alkotó tevékenységekre építhetik, melyek lehetővé teszik számukra a művészethez, a kultúrához vezető személyes utak bejárását.

A fő célcsoportra gyakorolt értékteremtés hatott a programban részt vevő tanulóink szüleire, hozzátartozóira a gyermekek által átélt művészeti élmények megismerésével, a tervezett közösségi programokkal, bemutatókkal, a tárlatvezetéssel egybekötött tanulói munkákból rendezett kiállítás megszervezésével.

Ugyancsak hatott a befogadó intézményekben tanító pedagógusokra is, akik számára új lehetőségeket mutatunk be a művészetoktatás, a vizuális kultúra területén, olyan programot, melynek egyik fontos célja a nemzeti értékek iránti fogékonyság fejlesztése.

A projekt során alkalmazott innovatív elemek: az egyéni személyiségjegyekre, tanulási élményekre ösztönző problémamegoldásra épülő tanulás.

Merlyben nagy szerepet kapott a tervezési-gondolkodási készségek fejlesztése; a kiválasztott inspiratív alkotásra történő reflektív válasz megfogalmazása, a reflektív alkotás megtervezése; a terv alapján történő megoldás kivitelezése.

Ez az innovatív tanítási módszer a művészeti nevelést végzők részéről a tanulók irányába az értelmezési, a probléma meghatározási képesség kialakítását; a probléma megoldási igény felkeltését; a problémamegoldás kapcsán a feladatok egyedi kivitelezésére, új gondolatok, ötletek generálására készítetett.

Ez az innovatív tudásátadásra irányuló terv: a feladat megoldásához szükséges kutatásra, kísérletekre, az önálló és csoportmunka révén újszerű feladatmegoldásra, kritikus gondolkodásra, objektív értékelésre nevelt, és fejlesztette a programban részt vevők kreativitását. A sikeres és egyéni reflektálás igénye miatt elkötelezettséget alakított ki az egyéni és közösségi problémamegoldás és a folyamatos tanulás iránt.

Az alkotók és alkotásaik megismerésére, valamint a tervezésre és a felkészülésre fordított nagyobb időkeret elősegítette, hogy a tanulók személyiségük, érdeklődési körük, szükségleteik, erősségeik és gyengeségeik alapján oldják meg, fejezzék ki egyedi elképzelésük, vagy a csoport általi kialakított megegyezés alapján megfogalmazott paraméterek mellett oldják meg a feladatot.

A program során alkalmazott módszerek. A problémamegoldásra épülő tanulás módszertanának megismerése tanítási módszerváltást igényel. A tanítási módszerváltás a műalkotások élményének befogadására, a művészetek iránt támasztott mai, egyéni és társadalmi elvárásokhoz igazodik, amelyben a lexikális tudás helyett fontosabb a folyamatos, mindennapi élménynyújtás, az élmény alapú tanulás, a személyes véleményformálás, a problémamegoldás, a reflektáló magatartás kialakítása.

Ez a módszer a problémamegoldó készségek mellett erősíti a társkompetenciákat is (a kreatív és kritikai gondolkodást, az analitikus készségeket, az önirányított tanulást, a csoportos tanulás képességét, miközben a verbális kommunikáció mellett a vizuális kommunikációs készségek fejlődését is elősegíti, fejleszti, amelyeket a hagyományos oktatás kevésbé támogat.

Az alkalmazott módszer a tanítási folyamatban a tanárközpontúságtól a tanulóközpontú, interdiszciplináris megközelítések felé mozdult el. Programunkban nem tankönyvi válaszokkal, hanem az inspirációs forrásként bemutatott művek hatása, elemzése, megfigyelése, meg tapasztalása által, a művészetoktatásban részt vevők szerteágazó személyes élményekkel gazdagodnak, szerteágazó üzenetekkel, gondolatokkal, többoldalú, nyílt végű problémákkal találkoztak. A látott, elemzett mű inspirálta őket az üzenetek befogadására, továbbgondolására, melyet egyéni vagy csoportmunkában érvényesíthettek. A mű általi üzenet feltárása és a megoldása projektszerű formában is megtörtént, mely a kutatás izgalmát, és a közös tanulás élményét, a motiváció fenntartását biztosította.

A programunk során többféle tevékenységet valósítottunk meg más-más módszerrel, de mindegyik tevékenységünkben jelen volt a vizuális kommunikáció fejlesztése, a szociális- és társas kompetenciák erősítése. Ezen fejlesztések együttese segítik a teremtés iránti igényt kialakítani és fenntartani, és erőteljesen hat az olyan személyes kompetenciákra, mint az önbizalom, az énhatékonyság érzés, a magabiztosság, az önértékelés, valamint az együttműködéshez szükséges azon szociális- és társas kompetenciákra, mint az együttműködési készség, a tolerancia, a munkamegosztás, a csoportidentitás.

Megvalósított tevékenységek (dátumok, helyszínek, résztvevők)

1. tevékenység: A tanulók életkorához mérten azon kortárs képző- és tárgyalgó művészet életének, munkásságának tanulmányozása, akikkel a diákok számára példát szeretnénk mutatni. Ezen alkotók azon műveinek összegyűjtése, melyek inspiratív hatása elősegíti a művészetoktatásban részt vevők személyiség- és képességfejlesztését

Időpont: 2025. március-április. Helyszín az alapítvány székhelye

2. tevékenység: A kiválasztott művészek és művek tanítási gyakorlatba történő beépítése

Résztvevők: a művészetoktatásunkban résztvevő kollégák, a programban részt vevő diákok

Időpont: 2025. május-június, szeptember-október

Helyszín: Tapolca, Zalahaláp, Lesenceistvánd, Badacsonytomaj, Zirc, Monostorapáti

3. tevékenység: Tárlatvezetéssel egybekötött kiállítás-nyitó a kortárs mai művészet képességfejlesztő hatásáról

Résztvevők: meghívottak, érdeklődők

Időpont: 2025. június vége, 2025. november

Helyszín: Tapolca, Badacsonytomaj, Zirc, Monostorapáti

4. A szülők és érdeklődők számára nyitott műhely-foglalkozások, bemutatók szervezése az alapítvány székhelyén. Résztvevők: meghívottak, érdeklődők

Időpont: 2025. december

5. tevékenység: A program eredményességének bemutatása

Résztvevők: a művészetoktatásunkban részt vevő kollégák, diákok, meghívottak (pl: Stefanovits Péter Munkácsy díjas grafikus, a képzőművészeti tagozat vezetője, Oberfrank Pál Kossuth és Jászai Mari díjas színművész, színházigazgató, Somogyi Győző a Nemzet művésze címmel kitüntetett Kossuth díjas grafikus, Haris Éva a Magyar Művészeti Akadémia Regionális Osztályának vezetője, Sipos Anna regionális titkár.

Időpont: 2025. december 8. sz. Helyszín: Badacsonytomaj, Kert utca 8

A pályázatban megfogalmazottakon kívül pluszként vállalt tevékenység: Dér Adrien festő művész tanár alkotásaira történő reflektáció, a tanítványok által készített grafikák és festmények formájában, melyből 2025 májusában nyílt kiállítás Tapolcán a Tamási Áron Áron Művelődési Házban "Magvetők címmel" a térség pedagógus napi rendezvénysorozatán.

A támogatási cél megvalósulása, tapasztalat: A pályázatban megfogalmazottakat teljes mértékben sikerült megvalósítani. A projekt termékenyítően hatott művészetoktatási gyakorlatunkra.

Köszönjük a támogatást és szeretnénk lehetőséget kérni munkánk folytatásához.

2026. január

Igaz Sándor kuratóriumi elnök

Csatolt mellékletek:

- a fenntartó honlapjára feltett tájékoztató az elnyert pályázatról
- fotók a megvalósításról
- a veszprémi régió VEOL-ban megjelent cikke
- a programban részt vevők jelenléti íve

ZÁRÓ KIÁLLÍTÁS PLAKÁTJA:

MAGYAR MŰVÉSZETI
AKADÉMIA

**A mai magyar képző- és tárgyalkotó
művészet személyiség és
képességfejlesztő lehetőségeinek
feltárása, alkalmazása, bemutatása**

szakmai program **megvalósulását**

2025 évben a

**Magyar Művészeti Akadémia
támogatta**

pályázati azonosító: 0004-MMA-25-REG

pályázó: Szín és Vonal Művészetoktatási Közhasznú
Alapítvány